

## Voskuil Socialisme

Voskuyl heeft het ons bewezen, Voskuyl heeft het ons gezegd, In de sterren staat 't te lezen, 't Hoeft alleen maar uitgelegd. 't Socialisme is aan 't komen, Wel, dat had je niet gedacht? Je hoeft er niet meer van te dromen Ziet hoe 'het je tegenlacht. Nog een rukje, nog een trekje, Nog een duwtje, nog een zetje En we wandelen, blij van zin, Zo maar onze heilstaats in.

Weet je nog van eeuwig werken Weinig rust en haast geen brood Toen j' alleen je kameraden Aan kon spreken in je nood? Zie, dat hebben grote mannen Nu voor jou tot stand gebracht, Je verlost van de tyrannen, Je gehaald uit zwarte nacht. Nog een rukje, nog een trekje, Nog een duwtje, nog een zetje En we wandelen, blij van zin, Zo maar 't socialisme in.

### Begraaf de Doden

Naar aanleiding van de Amsterdamse Kameradschapsavond.

In vroegere tijden, toen men het niet zo druk over democratie had, diende het toneel dikwijls om kritiek op onze maatschappij, zijn zeden en gewoonten te oefenen. Het schijnt dat dit tijdperk ten einde is. De inhoud van de tegenwoordige toneelstukken is vaag en onbetekenend. De vroegere kritiek was vooral een gevolg van de opkomende socialistische stromingen in onze samenleving. Deze hebben zich echter in het kapitalisme ingeleefd, zodat van die kant geen principiële kritiek meer te verwachten is. Verzoening en samenwerking, dat is het wachtwoord.

Een dertig jaar geleden bracht Willem Royaards Goethe's Faust, zojuist door Adema van Scheltema vertaald op het toneel. Dit schijnt ook thans niet meer mogelijk. De scherpe kritiek, die hierin op de godsdienst geïfend wordt is niet meer gewild. Van welke kant zou ze moeten komen? Socialist zijn betekende vroeger atheïst zijn, maar dat is nu alles veranderd, zoals ook het standpunt van de socialisten t.o.v. het militarisme is veranderd. Iedere socialist was vanzelfsprekend anti-militarist. Van welke kant moet dan nu de kritiek komen? Het is duidelijk. Van hen die geen enkel compromis met deze samenleving willen. Dit zijn wat men wel eens samenvat onder de naam van „de uiterst linkse groepen“. Deze naam is echter even verkeerd als zij voor de vroegere sociaal-democratie verkeerd was. Zij, die alleen in een omwenteling der maatschappij heil zien voor de oplossing der vraagstukken, die zich in een bepaalde periode voordoen zijn niet links of uiterst links doch eenvoudig revolutionair. De naam links past nu zelfs niet meer voor de huidige sociaal-democratie, ook die periode ligt alweer achter haar. Het is dus aan de revolutionairen om de kritiek weer op te vatten en niet zoals dat vroeger in hoofdzaak gebeurde, opportunistisch en oppervlakkig om parlementaire successen te behalen, doch vóór alles principieel. Het was dus een goed idee om door middel van het toneel de opvattingen, die bij die groepen, die in een totale omwenteling der maatschappij de redding der mensheid zien ingang te doen vinden. Het gegeven was hier: „het militarisme“ inderdaad een brandend vraagstuk. Het stuk is vertaald uit het Engels en is van een Amerikaanse schrijver.

Er moest danig in gesmeed worden mede door het gebrek aan „acteurs“. Wat echter met de meest primitieve middelen gebracht is geworden is verbaazingwekkend. Het was natuurlijk een gun-

stige omstandigheid, dat nagenoeg alle spelers arbeiders moesten vertegenwoordigen en de rollen ook werkelijk door arbeiders bezet werden, maar toch stonden wij versteld van het spel dat geleerd werd, hetgeen alleen verklaard kan worden uit de grote toewijding voor het gegeven. Het verrassendste moment was het oprijzen der doden uit hun graven. Dan het gesprek dat een van de vrouwen voert met haar dode echtgenoot en ons zo'n juist beeld geeft van het leven der moderne arbeider, dat wij er allen een stuk van ons eigen arbeidersbestaan in terug vonden en de aanschouwers dan ook niet onaangedaan liet. Zij komt met bittere verwijten, maar langzamerhand krijgt haar aanklacht meer zin. Haar ogen worden niet geopend door socialistische theorieën maar door het harde leven en als haar woorden: „zeg het ze, zeg het ze“, terwijl het doek valt, naschallen, heeft dit niets van een „gemaakte“ propaganda, maar het doet ons aan als een natuurlijke gemoedsuiting tengevolge van het gebeuren.

De slot-apotheose „wanneer de doden uit hun graven marcheren en de internationale zingen is een uitstekend bedeksel van de spelers zelf en miste zijn uitwerking niet. Wij hopen dat het zal gelukken meerdere van deze voorstellingen te geven en doen hierbij een oproep tot het vormen van een korps donateurs die het mogelijk kunnen maken, dat „De Rode Amateur“ in leven blijft en voort kan gaan revolutionaire kunst te brengen.

### De laatste étape

Dit is de Hollandse naam voor een Poolse film, die op het ogenblik hier draait, en die over het algemeen een buitengewoon goede kritiek heeft. Men kan een filmwerk beoordelen naar de inhoud en naar de vorm, waarin deze gebracht wordt en nu heeft de inhoud, het afmaken van mensen in een Duits concentratiekamp, een zo grote invloed op het gevoel van de mensen in de zaal, dat er bij velen van kritisch beschouwen der film geen sprake meer is. Door het merendeel der bezoekers wordt de tendens, die er ingelegd is, de tendens van MOED in het kamp, zonder hoe of ho gescepteerd. Het slot doet sterk denken aan het Russische toneelstuk „Brille China“. Daarin werd een Chinees opgehangen, waarna een klein kind onder applaus van de toeschouwers — in de schouwburgzaal — op een Engels officier afvloeg!

Voor de meer dan honderdduizend Joodse mannen, vrouwen en kinderen, die in Amsterdam bij elkaar gejaagd, naar Duitsland vervoerd en daar

afgemaakt zijn, was er geen sprake van „moedig“ zijn.

Wij weten, dat het enkelen gelukt is aan deze hel te ontkomen, zeker door een grote wilskracht, maar bovenal door heel toevallige omstandigheden.

Ook wij zijn van mening, dat het goed kan zijn, het grote publiek te laten zien, hoe daar geleden is, maar dit kan slechts op twee manieren: of men moet een documentaire film vertonen, of men moet een kunstwerk scheppen, dat, wat de vorm betreft, in verband met de vreselijke inhoud aan de allerhoogste eisen voldoet.

Wat deze Poolse vrouwen, die zelf in het kamp geleden hebben, ons bieden, is noch het één, noch het ander.

Als speel-film is het goedkoop-Russisch; b.v. het illegale kampwerk en de galscene met vlieg-machines.

Het is nu eenmaal niet ontroerend, maar zelfs hinderlijk storend, uitgehongerde kampbewoners te zien spelen door goedgevoede vrouwen met bolle wangen. Het satanische van de Nazi-terreur was niet de rotzooi, maar juist de tot in de puntjes uitgedachte organisatie van de misdaad.

Bij het begin wordt er al direct een foute voorstelling van zaken gegeven, als we in de mondelinge toelichting horen, dat hier in deze kampen de mensen vermoord werden, waarvan de enige misdaad was, „dat zij de vrijheid lief hadden“.

De moderne aflachting van de Joodse kinderen, om van de volwassenen dan maar niet te spreken, had toch bepaald niets met „vrijheidszin“ van deze stakkers te maken.

Hoe aangrijpend sommige fragmenten ook mogen zijn, deze film in 'z'n geheel moeten we als een mislukking beschouwen.

### DOELSTELLING

Na twee wereldoorlogen, revoluties en crisissen heeft het kapitalisme de weg naar het staatskapitalisme ingeslagen. In één land, Rusland, is deze ontwikkeling voltooid. De verkoop van de arbeidskracht, het wezen van de kapitalistische uitbuiting, is gebleven. De inmenging door de staatsorganen, met schijn-medezeggenschap der arbeiders, heft de vrijheid van de arbeider om de prijs voor zijn arbeidskracht zelf te bedingen, op. Hoewel nu nog voorzichtig, zal de staat bij een vrijer optreden der arbeiders om dit recht te handhaven en toe te passen, niet schromen, openlijk de meest meedogenloze onderdrukkingsmaatregelen te nemen. De arbeidersklasse is daardoor in een totaal andere positie gekomen. Bij elk conflict, zelfs van geringe omvang, vindt zij de staat, met al zijn machtinstanties, tegenover zich. Zonder verzet zouden de arbeiders volkomen tot staats-slaven verworden. Daarom is iedere tegenstand toe te juichen. Dit verzet valt echter tot nu toe steeds weer in handen van vakverenigingen en politieke partijen, die het aan hun staats-socialistische (lees kapitalistische) doeleinden dienstbaar maken.

De Spartacus-Bond roept daarom de arbeiders op elk verzet in eigen hand te houden, met angstvallige vermindering van vakverenigings- en partij-invloed, om zo een eigen onverdeelde, georganiseerde macht te vormen, die in hevige worstelingen met de staatsmacht de maatschappij zal omwentelen, om te komen tot de gevestigde macht der arbeidersklasse: de associatie van vrije en gelijke producenten.

11 JUNI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 24

# SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur  
**R. HULSMAN**

*Proletariërs aller landen, verenigt U!*

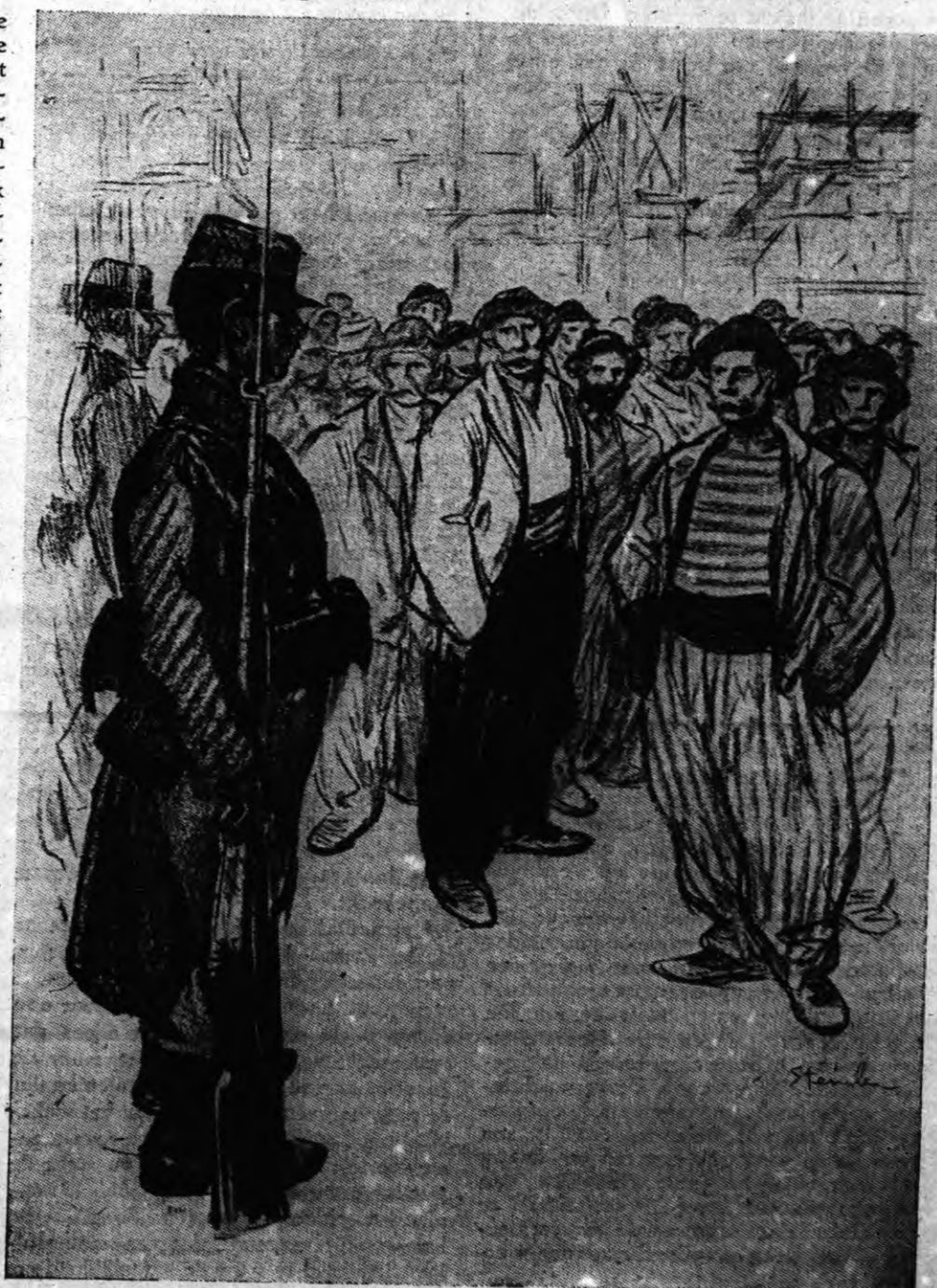
Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

## HET NIEUWE BEGINNEN

In dit land gaan in het algemeen de strijdwillende arbeiders gebukt onder de gedachte, dat in de na-oorlogse jaren het klasse-inzicht in het algemeen eer is afgenomen, dan toegenomen. Het betrekkelijk nog zwakke en stuntelige verzet van arbeiders, die zelfstandig de strijd ingingen, waarbij hun acties stuk voor stuk werden gebroken door het samenwerkende ondernemersdom, de staat en de vakcentralen, is daar de allergrootste oorzaak van. Het valt niet te ontkennen, dat dit ook zijn invloed heeft op arbeiders, die in het verleden zeer actief waren. Elke revolutionaire organisatie zal de invloed van dit alles moeten erkennen. Toch menen wij, dat de zaak niet zo eenvoudig ligt. Strijdbereidheid en klasse-inzicht houden wel ten nauwste met elkaar verband, maar voor een groot deel wordt de strijdbereidheid toch bepaald door de directe verhoudingen waaronder de arbeiders leven. Anders gezegd, er kan strijd zijn, op grond van de strijd noodzaak, zonder dat er sprake is van een duidelijk klasse-inzicht. Maar, betekent dat enerzijds dat zulke acties voortdurend de grote kans lopen verloren te gaan, anderzijds wordt ook in de strijd langzamerhand inzicht gewonnen.

Maar ook moet worden gewezen op een ander belangrijk punt. Inzicht omtrent de klasseverhoudingen en posities is niet iets dat voor eens en voor al wordt gewonnen. Het maatschappelijke leven is in voortdurende verandering en wil men over maatschappij en klasse dus inzicht behouden, dan is het nodig zich van alle wijzigingen, die zich in dat maatschappelijk leven voltrekken, op de hoogte te houden. In de regel volgt dus het inzicht de veranderingen, die zich in het maatschappelijk leven voltrekken. Dit geldt zowel voor de individuele mens als voor de organisaties, waarvan hij lid is; organisaties, die hij in zijn strijd wil gebruiken.

Nu het kapitalisme structureel zoveel anders is geworden, nu in plaats van een strijd en onderling concurrerend ondernemersdom een stelsel van organisatie en leiding van bovenaf, vaak door de staat, is getreden, is de positie van de arbeiders



dersklasse ook zodanig veranderd, dat naar nieuwe vormen van strijd en organisatie moet worden gezocht. Dat kan en zal op verschillende wijze plaats hebben. Natuurlijk worden in de strijd zelf ervaringen opgedaan die geestelijk bezit van de massa worden. Daarnaast hebben richtingsbewegingen als Spartacus tot taak, zich bij voortdurend op de hoogte te houden van de ontwikkeling van het kapitalisme en de sociale positie van de arbeidersklasse. Doet zo een organisatie dit ernstig en goed, dan zal het indragen van die kennis in de klasse van enorme betekenis kunnen zijn om deze het nodige nieuwe inzicht sneller te doen verwerven.

Waar het ons ditmaal op aan komt is, dat er dus geen sprake is van een voor alle tijden geldend inzicht van de klasse. Men kan als het ware instinctief klassebewust zijn, zonder nochtans het in die strijd nodige inzicht te bezitten. Dit is de positie waarin velen zich nu bevinden. Dit is de oorzaak dat de strijd van onze klasse zich momenteel zo zwak aan ons voordoet. De haat tegen het kapitalisme, de overtuiging bedrogen en uitgebuit te worden is wel aanwezig, maar men ziet niet hoe dit alles werkt en daarom kent men de juiste strijdmiddelen niet. Dat is de oorzaak van het bij velen bestaande gevoel van onmacht.

Toch wordt de klasse tot strijd gedreven en zij moet het zelf door de nood gedreven gaan doen. Zo staat het voor ons vast, dat de arbeiders deze moeilijke periode te boven zullen komen en dit sterkt ons in de wil voortdurend te getuigen van wat wij aan inzicht wonnen. Wie de werkelijke betekenis van de ontzaglijke sociale bewegingen in het Verre Oosten begrijpt, beseft dat er geen sprake is van inzinking in de klassenstrijd, maar dat deze zich in totaal nieuwe geweldige verhoudingen aandient. Wie de nog zwakke zelfstandige en bijna steeds verborgen zelfstandige acties van de arbeiders in dit land juist waardeert, die behoeft daarin geen reden te zien tot moedeloosheid.

Opmerkelijk is dat zoveel mensen lijden aan zenuw-overspanning.

Dit komt niet altijd tot uitdrukking in het aantal ziekte-meldingen, omdat het advies van de dokter is, aan het werk blijven, dan geneest de kwaal vanzelf. Het openbaart zich pas goed, wanneer met werken moet worden opgehouden, omdat bepaalde lichaamsdelen niet meer mee willen. Deze zenuw-overspanning moet een oorzaak hebben en heeft die ook. De afgelopen oorlog en de vele teleurstellingen daarna, hebben er voor een niet gering deel toe bijgedragen. De verwachtingen waren hoog gespannen en de ontgoocheling bleek voor velen te groot. Er zou weer volop werk zijn met een regelmatig inkomen, waar het gezin behoorlijk van rond zou kunnen komen. Veel textiel en meubilair, dat schreeuwde om vernieuwing, zou weer aangekocht kunnen worden.

Niets van dit alles is uitgekomen. In-

## Uit „De Arbeidersraad”

van  
HERMAN GORTER.

Want d'arbeiders zijn zelve nu gekomen  
Tot de verwezenlijking van hunne dromen.  
Zij hebben de weg naar de daad gevonden.  
Die zal doen splijten hunne sterke banden.  
Die schittert als een vaste, held're ster,  
Boven der heersers heerschappij-schemer,  
Boven der heersers valse maatschappij,  
Boven der meesters voze heerschappij,  
Der arbeiders schijnbare nederlaag.  
Der heersers macht, die schijnbaar weder daag,  
Maar die is inderdaad hunne schemer.

Raden van arbeiders op heel de aarde,  
In iedere fabriek, in led're mijn,  
Op ieder schip en op iedere spoor,  
Elkeen machtig in zich en samen machtig,  
Overal strijdend tegen 't kapitaal.  
D'arbeiders brengend tot volkomen macht,  
Ieder afzonderlijk en allen samen,  
Van intellect en wil en trotse daad,  
En dan eindelijk tot de beslissende strijd  
En de overwinning,  
Dat is lichtklaar de weg tot 't communisme.

maar ziet dat het nieuwe inzicht groeien moet uit de ervaringen uit zulke strijd opgedaan.

De maand Mei gaf ook in verschillenden landen van West-Europa nieuwe voorbeelden van activiteit van de klasse. De tendenzen van imperialistisch-politieke aard, die er in schuil gingen, ditmaal niet in bespreking brengende, wijzen wij ten eerste op de spoorwegstaking in Berlijn. Van 1933 af levende onder de sterkste terroristische dictaturen, voeren de Berlijnse spoormannen de strijd om hun bestaan met grote hardnekkigheid. Wellicht voor het eerst treedt binnen de Russische invloedssfeer het stakingswapen der arbeiders naar voren; worden Russische proleten in uniform voor de consequentie gesteld, dat zij tegen klassegenoten moeten optreden.

Zulke gebeurtenissen kunnen van onpeilbare betekenis zijn in een totalitair regime. Denken wij een ogenblik aan de

stakingen van 1941 en 1944 in het door de fascistten bezette Nederland.

In Engeland met een z.g. Labour-regering, die als zaakwaarneemster van de Engelse bezittende klasse is te zien, staakt dan deze dan gene bedrijfstak. Havenarbeiders, mijnwerkers, spoorwegarbeiders voeren tegen de regering hun zelfstandige acties. De met de regering gelieerde vakbonden zitten met de handen in het haar. Zij verliezen elk vertrouwen van de strijdende arbeiders. Zo wordt door de spoorwegarbeiders, die zowel het stakingswapen als het wapen van de langzaam-aan-actie hanteren, de eis gesteld van een loonsverhoging van 12½ shilling per week. Het bestuur van de genationaliseerde spoorwegen heeft dit afgewezen. Toen kwam de vakbond met een tussenvoorstel van 10 shilling. Ook dat vond geen genade, waarna de vakbond aan de stakers heeft verzocht de Zondagsstakingen te beëindigen. Geheel Engeland raakt van deze acties in beroering. Hebben wij teveel gezegd, dat in de strijd zelf de arbeiders het juiste inzicht en het hoe van de zelfstandige klasse-actie zullen winnen?

Hoewel nog andere voorbeelden zouden kunnen worden aangehaald, menen wij hiermede te kunnen volstaan. Neen, er is geen reden voor ontmoediging. Reeds nu valt een nieuw beginnen te constateren. En uit dit nieuwe begin groeit straks een werkelijke nieuwe arbeidersbeweging. Een beweging van de arbeiders zelf.

## Strijd of .... ondergang

Bij het nu reeds enige weken geleden tot stand gekomen Noord-Atlantisch Pact hebben de V.S., Canada, en verschillende West-Europese staten zich militair verbonden. Dit bracht voor de naaste toekomst een wat grotere militaire machtsconcentratie in West-Europa tot stand. De hele burgerlijke en z.g. democratische pers heeft daarover gejuicht en met de

mooiste argumenten uiteengezet hoe noodzakelijk het is „ons” voor te bereiden op de oorlog, willen we de vrede dienen. Men probeerde ons duidelijk te maken dat het noodzakelijk is, dat Amerika en de met hem verbonden staten sterker moeten zijn dan Rusland en zijn satelieten.

Dat er in het Oostelijk blok ook in die geest geredeneerd wordt is duidelijk. Daar probeert men de massa's duidelijk te maken hoe zeer het noodzakelijk is dat Amerika, wat productie en militaire bewapening betreft, voorbij gestreefd moet worden. Want van beide kanten wordt de tegenstander aangewezen als de mogelijke aanvalser. Dat het vroeg of laat tot een uitbarsting moet komen is begrijpelijk. Wat de gevolgen van die uitbarsting zal zijn, we geloven niet in staat te zijn ons daarvan een voorstelling te maken. We hoeven alleen maar te denken aan de beweging van Amerika, een atoombom te bezitten die duizendmaal effectiever is dan die welke op Hiroshima en Nagasaki zijn geworpen, om van de mogelijkheden die de vernietiging met radio actieve stoffen biedt nog maar te zwijgen. Zo men niet gehele werelddelen kan vernietigen dan toch waarschijnlijk grote delen ervan. En dat men van die vernietigingsmiddelen, bij een nieuwe oorlog gebruik zal maken, daaraan behoeven we niet te twijfelen. Dat alles in aanmerking genomen, schijnt het onbegrijpelijk, dat de grote massa van arbeiders zich nog steeds bij een van de beide fronten laat inschakelen. Dat ze alles nog steeds lankmoedig verdraagt en overall in berust. Dat ze niet tot verzet komt. De arbeidersklasse is murw geslagen. Ze heeft zich niet van de tweede wereldoorlog kunnen herstellen, of de voorbereiding van de derde is al weer in volle gang. Dat heeft ze moedeloos, apathisch gemaakt. Ze aanvaardt het als iets onafwendbaars en ziet de strijd tegen die oorlogsvoorbereiding, tegen dit hele kapitalistische wanbeheer als iets onmogelijks. En men is niet bereid offers te brengen voor wat men als een onbegon-

## Het O.V.B. en de Eenheid van Actie!

Ruim een jaar geleden werd als gevolg van een scheuring in de E.V.C. het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties opgericht. In de eerste beschouwing, die wij er op 17 April 1948 aan wijdden, schreven wij:

„Natuurlijk vertolkt ook deze O.V.B. (toen nog Onafhankelijke Vakbeweging genoemd. — red. Spartacus), ook in zijn meest ideale organisatievorm niet, de door de Spartacusbond uitgedragen idee van de nieuwe strijdvormen der arbeidersklasse. Ook deze O.V.B. draagt in zich het gevaar van terugvallen in de oude bureaucratische

nen zaak ziet. Dat we daardoor allen de ondergang tegemoet gaan, ziet men niet of ook men aanvaardt het. Vandaag leven we immers nog.

En toch, we herhalen het nog eens, de arbeidersklasse kan alleen een einde maken aan deze kapitalistische vernietigingspraktijken. En toch is alleen een bewuste en verantwoordelijke arbeidersklasse in staat deze weg naar de ondergang te stuiten. Om de weg naar een werkelijke vrede, naar een klassenloze samenleving open te breken. Daar is inzicht voor nodig. Het inzicht, dat we voor de keus staan, of ten onder te gaan, of ons, met alle ten dienste staande middelen tegen deze ondergang te verzetten. Het inzicht, dat nog langer aarzelen, nog langer berusten, fataal kan zijn.

Het kapitalisme nu heeft geen innerlijke kracht. Indien het dat zou hebben, dan zou het in staat zijn deze dreigende catastrofe te verhinderen, dan zou het in staat zijn de problemen, waarmee het dagelijks worstelt op te lossen. Doch zijn macht berust alleen op geweld. Alleen door het geweld kan het zich staande houden. De ontwikkeling van het kapitalisme, moet onvermijdelijk oorlog ten gevolge hebben. Geen pacts en bewape-

vakbeweging. Doch we zijn, of moeten toch zijn, voldoende realistisch om te begrijpen, dat we op de weg daarheen (bedoeld werden de nieuwe strijdvormen) met overgangsvormen rekening moeten houden. Zulke een overgangsvorm kan de O.V.B. zijn. In deze O.V.B. zijn bijeen een aantal kameraden, die naar vernieuwing in de klassenstrijd streven, al is misschien bij allen niet precies duidelijk langs welke wegen dat moet gaan.

Een nieuwe arbeidersbeweging kan alleen zijn het werk van de arbeiders zelf. Daarbij is het doel door die beweging, door zelf-organisatie, macht te vormen. Macht van de arbeiders zelf. De macht van elke klasse berust op haar invloed in het economische leven. De georganiseerde macht van de arbeiders kan dus alleen ontstaan en groeien in het bedrijf. Maar daarbij is tevens voorwaarde, dat de arbeiderseenheid in het bedrijf en vervolgens van bedrijf tot bedrijf wordt verwezenlijkt. Economische strijdorganisaties van de arbeiders die dit erkennen, kunnen trachten groot en sterk te worden, maar, gelet op de huidige verhoudingen, waarin de arbeiders naar kerk en par-

ning kunnen dat verhinderen. Geen fabricage van atoombommen of andere onmenselijke vernietigingsmiddelen kunnen die oorlog verhinderen. Alleen maar bespoedigen.

Er is slechts één macht, die de oorlog kan verhinderen, de kracht van een bewust geworden arbeidersklasse. De kracht van een klasse die inziet dat alleen een onverzoenlijke strijd tegen kapitalisme, tegen oorlog, nog perspectieven biedt. Dat al het andere leidt tot vernietiging, tot ondergang.

Dat is de keus waarvoor de arbeidersklasse zich geplaatst ziet. Wat zal ze kiezen? De strijd of..... de ondergang?

## DE STAA DRUKT....

dan vindt men de verklaring voor de vele zenuwpatiënten.

Nu heeft ieder op z'n tijd een uitlaatklep nodig. In de vroegere jaren werd dit zeer terecht, in de arbeidersorganisatie gezocht omdat dit de natuurlijke organen waren waarmede verbeteringen werden afgedwongen. Lukte het niet met overleg dan werd het stakingswapen gehanteerd en daar kwamen al de opgekropte haat en teleurstellingen in tot uiting, die vaag geheel ontladen werd door de overwinning, die uit de bus kwam. Daarop werd weer een poos geteerd, ook al omdat de vertrouwen was in de vorm, waarin gestreden werd.

Dit is nu geheel anders geworden. Nu er veel meer reden is om de strijd aan te binden voor lotsverbetering, dring-

meer en meer het besef door, dat de wijze waarop dit moet gebeuren, anders moet zijn dan voorheen, omdat, wanneer een staking beperkt blijft tot één groep, een ieder begrijpt dat dit geen gewicht meer in de schaal legt. De tegenstander gaat daarvoor niet meer uit de weg. De vele verloren stakingen ná de oorlog getuigen daarvan.

De vakorganisaties, die dan ook de oude middelen blijven hanteren, raken daardoor het vertrouwen kwijt. Zij zijn niet meer de uitlaatklep waardoor de haat tegen het stelsel een uitweg vindt. Veel eerder zamelen zij de haat op, omdat zij geen perspectief meer bieden. Terwijl een deel zich ingeschakeld heeft in de staat en daardoor de armoede bestendigt, weten de anderen niets beters te doen dan de acties

beperkt te houden en te omkleeden met drogredenen, die geen hout snijden.

Het gaat ook niet meer tegen de enkele ondernemers, maar tegen de saamgebundelde macht van ondernemers, die tot uitdrukking komt in de staat, in de regering. Het is immers de regering die het loonpeil bepaalt en die de prijs van boter en brood uitmaakt. Het is toch de regering, die vaststelt wat wij moeten neertellen voor een costuum en overhemd.

De regering is baas geworden over het Nederlandse bedrijfsleven. Dit feit moet onze strijdwijze bepalen. Dan zullen we begrijpen, dat geïsoleerde stakingen alleen maar teleurstellende betekenis hebben.

Nederlagen zullen ons ook dan niet bespaard blijven, maar het besef dat wij de kracht van de tegenstander weten, maakt het mogelijk de juiste strijdwijze toe te passen.

Steeds opent onze grote baas, de staat, zijn aanvallen op delen van de arbeidersklasse, dat is zijn tactiek en tot nog toe lukte dat. Vandaag op de stucadoors en morgen weer op anderen. Wij allen komen aan de beurt als wij hem geen halt toe roepen. In welke vakorganisatie wij ook georganiseerd zijn, de aanval komt. Waarom dan de aanval op kameraden uit een andere bedrijfsgroep niet gevoeld als op ons zelf gericht? Wij zijn toch feitelijk allen in dienst van dezelfde ondernemers!

Wanneer wij het zó kunnen zien en begrijpen, is het mogelijk dat wij, in het gehele bedrijfsleven, ons gaan verzetten tegen de aanvallen, omdat het vertrouwen in ons zelf daardoor groeit en omdat alleen de arbeidersklasse in staat is die kracht op te brengen die nodig is om ons leven in te richten zoals wij dat zelf willen.



Geen nationale collectebus,  
Maar Spartacus op de Vesuvius!

Uw bijdragen verwacht:  
Jac. Rijpkema, den Haag, Stortenbekerstr. 7  
of Uitgeverij „De Vlam“, Amsterdam Zd 2

mentair-politieke partijen in vakcentrales zijn opgedeeld, hebben zulke strijdorganisaties er rekening mede te houden (en dat moet dus ook het O.V.B.), dat zij door veel arbeiders slechts zullen worden gezien als één van de verschillende met elkaar concurrerende vakcentrales. Ze lopen daardoor de grote kans voorlopig kleine bewegingen te zijn. Daarbij komt dat de maatschappelijke ontwikkeling alle vak- en bedrijfsorganisaties van de arbeiders veel meer tot sociale instituten dan tot strijdorganisaties heeft gemaakt. Als sociale instituten bieden zij binnen het raam van het kapitalisme de bij hun aangesloten leden hulp: bij de naleving van contracten en andere arbeidsvoorwaarden; bij de verkrijging van rechten voortvloeiende uit sociale wetten; bij werkloosheid enz. Hoe groter de organisatie is, hoe meer gespecialiseerde ambtenaren en bestuurders zich aan zulke taken kunnen wijden; hoe beter en terzake kundig deze hulp, waaraan veel arbeiders buitengewone waarde toekennen, kan worden verstrekt. Ook hier heeft het grootbedrijf, dat bovendien in zulke zaakjes over de beste connecties beschikt een voorsprong. Zoals moeder de vrouw haar inkopen liefst doet in een zaak waar zij grote keus heeft, en daardoor meent het beste te worden bediend, zo zal het met die arbeiders gaan, die zich allereerst afvragen: welke organisatie kan het beste mijn eventuele moeilijkheden trachten weg te nemen. Zou het O.V.B. zich op dit terrein der sociale hulp gaan verliezen, dan is het zelf reddeloos verloren. Het heeft geen zin de waarheid niet te willen zien. Dat betekent natuurlijk nog niet, dat wij van mening zijn, dat het O.V.B. zijn leden zulke hulp niet moet verstrekken. Dit beoogt heeft slechts ten doel te trachten duidelijk te maken, dat veel arbeiders reeds om die reden lang lid zullen blijven van de Uniebonden. Het O.V.B. kan alleen zijn werkelijk bestaansrecht bewijzen, wanneer het strijdorganisatie wil zijn van reeds bewust geworden arbeiders, die op hierboven aangegeven gronden de arbeiders eenheid op de grondslag van de bedrijven voorstaan.

Wij schreven hierboven over verschillende teleurstellingen, die de kameraden in het eerste jaar van het O.V.B. hebben

opgedaan. In het O.V.B. werd een begrip bedrijfsorganisatie aanvaard, dat eigenlijk beter kan worden aangeduid als bedrijfstak-organisatie. De statutaire bepalingen hebben van het O.V.B. gemaakt een verbond van zulke bedrijfstak-organisaties, inplaats van een verbond van werkelijk onafhankelijke organisaties van arbeiders van bepaalde bedrijven. Aanvankelijk is — op het eerste congres — toegezegd, dat de leiding toch die laatstbedoelde organisatievorm zou nastreven. Helaas moet worden geconstateerd dat daarvan, door welke oorzaak dan ook, weinig is terecht gekomen. Nu doen zich de laatste tijd aanwijzingen voor, waaruit slechts kan worden geconcludeerd, dat in het Uitvoerende bestuur de gedachte leeft, dat de kracht van de organisatie meer gezocht moet worden in centralisatie. Wanneer wij graag willen erkennen, dat verschillende onderdelen van het werk zich in het bijzonder lenen voor een gemeenschappelijke behartiging, hetgeen zich o.a. kan voordoen b.v. bij onderdelen van de propaganda, dan mag dit bestuur toch maar niet uitspreken: „alle werkzaamheden, die daarvoor in aanmerking komen, dienen gecentraliseerd te worden.“

Gaat men werkelijk uit van de gedachte, dat alleen de arbeiders zelf macht kunnen vormen en uitoefenen en dat de grondslag daarvan het bedrijf moet zijn, dan moet men, hoezeer voorstander van samenwerking, zich verzetten tegen a priori aanvaarde stellingen, dat in centralisatie de beste voorwaarde van machtsontwikkeling steekt.

Aan deze zaak zit nog wat anders vast. Reeds stelden wij vast, dat het O.V.B. niet als sociaal instituut, maar alleen als strijdorganisatie bestaansrecht heeft. Maar ook hier dient men zich bovendien te hoeden voor overdrijving. Het O.V.B. is maar zeer klein. Wanneer de arbeiders voor het voeren van strijd moesten wachten tot het O.V.B. daartoe voldoende invloed in de bedrijven zou hebben, of wanneer zij alleen zouden moeten rekenen op de macht van het O.V.B., dan zou het er schamel uitzien. Zoals gezegd, deze organisatie groeit uit de strijdwil van de arbeiders in het bedrijf en vooral in dagen van strijd. Hiermede zal het O.V.B. rekening moeten houden. Wil het de noodzakelijkheid van eenheid van actie in het middelpunt van de arbeidersbelangstelling plaatsen, dan moet het zichzelf daaraan ondergeschikt maken. In de propaganda mag dan wel worden gepleit voor versterking van het O.V.B. als strijdorganisatie en als propaganda-organisatie voor de eenheid van actie, maar de georganiseerde eenheid van actie van de arbeiders zelf zal dan steeds op de voorgrond moeten staan. Daarbij moet bewust worden aanvaard dat dit veelal niet in het organisatorische verband van het O.V.B. zal plaats hebben. En ook, dat het O.V.B. zich aan die eenheid dienstbaar wil maken.

Het O.V.B. heeft een moeilijk bestaan. Het wordt van alle zijden besprongen.

Speciaal „De Waarheid“ insinueert, liegt en lastert over het O.V.B. in de hoop dat er toch wel iets van zal blijven hangen. Zo wordt in een artikel van 1 Juni 1949 geïnsideerd, dat de scheuring opdracht van de Trotskistische R.C.P. was, terwijl één kolom verder wordt gezegd, dat deze partij wel krachtige oppositie in de E.V.C. wenste, maar geen scheuring. Ieder neme daar maar uit wat hem zint. In datzelfde artikel wordt beweerd, dat Van de Berg zich kandidaat wilde laten stellen voor de gemeenteraad door groepjes van De Vlam en.... Spartacus. Wie heeft het ooit zo zout gegeten? We laten daar of Van de Berg kandidaat voor de Rotterdamse raad wilde worden, wij menen inderdaad van wel. Maar hij en de lasteraars van „De Waarheid“ weten, dat Spartacus, dat in de parlementaire politiek een voor de arbeidersstrijd schadelijke zaak ziet, daar niet in het minste over heeft gedacht.

Het valt niet te ontkennen, dat het voor de eendracht in en het sterk maken van het O.V.B. intussen zeer schadelijk is, dat niet al zijn leden en leiders anti-parlementair-politiek zijn ingesteld. Te droevig zijn de ervaringen voor de arbeiders geweest om daartegen niet heftig te opponeren. Wanneer het O.V.B. duidelijk de weg zal kiezen, die het voert naar propaganda voor de zelforganisatie van de arbeiders, dan moet het ook elk streven naar partij-politieke macht bestrijden. In partij-politieke macht immers ligt een doorkruising van het begrip, dat alle macht ligt in de bedrijven; ligt bij de arbeiders. Deze economische macht is tevens hun politieke macht. Zodra dit de arbeiders van het O.V.B. duidelijk is geworden, zal hun niet meer het verwijt kunnen treffen „apolitiek“ te zijn. Ze zullen dan wel anti-partij-politiek zijn ingesteld, omdat zij daarin zullen zien een nieuwe bedreiging van onderwerping, een nieuwe belemmering om als klasse tot eenheid en macht te komen.

Het O.V.B. kan o.i. alleen waarde hebben voor de ontwikkeling van een nieuwe arbeidersbeweging wanneer zijn leden zich door deze algemene gedachten laten leiden en daarmede de eenheid van actie in bedrijf en organisatie op de voorgrond plaatsen.



### Eén voor Twee

Een betaald proefabonnement is een buitengewoon goede steun voor ons blad.

Steun en propaganda!

18 JUNI 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 25

# SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur  
**R. HULSMAN**

*Proletariërs aller landen, verenigt U!*

Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

## Man, ge moet hangen!

Wanneer men de politiek van de Nederlandse bezittende klasse en haar regering sedert 1945 nagaat, kan men slechts tot de conclusie komen, dat, er moge dan in de motivering veel veranderd zijn, voor de arbeidersklasse dit éne hetzelfde is gebleven: man, ge moet hangen! Zo was het voor de oorlog, denken wij aan de periode van Colijn-Oud. Zo is het, ondanks alle schone beloften tijdens de tweede wereldoorlog gedaan, daarna.

Trouwens, het is met het geven van beloften nooit afgelopen. Wij maken dat immers, nu de gemeenteraadsverkiezingen voor de deur staan, weer opnieuw mee. De heren politici weten bij zulke gelegenheden precies waar de schoen wringt. Wanneer nu een van de ergerlijkste wan-toestanden, waaronder de arbeidersklasse gebukt gaat, de woningnood is, dan staan alle partijen klaar om zich als de beste ijverders in het verleden en de toekomst aan te dienen om aan dit euvel een einde te maken. Wachten niet tienduizenden jongeren met hun huwelijksplannen tot zich het welhaast onmogelijk gedachte feit zal voordoen, dat zij de beschikking krijgen over een woonruimte, in godsnaam dan maar een paar kamers? En gaan niet tienduizenden gebukt onder de op de duur alle energie dodende misère van conflicten verbonden aan het onderverhuren? Wat dus zou beter als lokaas kunnen dienen bij de kiezersvangst, dan het wekken van de suggestie, dat het rood maken van een bepaald puntje op het stembiljet de daad is, die al deze narigheid zal beëindigen?

De arbeiders zijn niet gewoon zich te verdiepen in economische beschouwingen, nota's en rapporten, laat staan de financiële internationale politiek. En het „man, gij moet hangen“ wordt dus niet eens, zoals in Multatuli's onuitgegeven toneelstuk, openlijk tegen hen uitgesproken. Die uitspraak wordt gehuld in allerlei ingewikkelde volzinnen en onverstaanbare woorden, waarmee zulke officiële rapporten doorspekt zijn. Voor de arbeiders is het genoeg te zeggen, dat nummer één van deze of gene lijst strijdt voor de volkshuisvesting.

Wanneer we intussen de positie van

het Nederlandse kapitalisme nagaan, kunnen we zonder meer vaststellen, dat van al diè mooie beloften niets zal terecht komen, onverschillig of ze worden gedaan door de grote burgerlijke partijen, met inbegrip van de sociaal-democratie, de uit elke samenwerking in het openbare leven geweerde C.P.N.-De Waarheid (die daartoe trouwens, ook wanneer zij — ondenkbaar — eens in alle gemeenten de meerderheid zou verkrijgen, niet zou overgaan) of dat die leuze door z.g. revolutionaire groepen naar voren wordt gebracht. Dat bij deze laatstbedoelde groepen of partijtjes zulk een leus wordt gemotiveerd met het argument dat het stemmen van veel arbeiders op hen, graadmeter is van klasse-activiteit, is een stelling zonder bewijs. Omgekeerd zijn wij van mening, dat in de gehele verkiezingscomédie de arbeidersklasse de suggestie wordt opgedrongen, dat anderen, vertegenwoordigers, de zaakjes wel zullen opknappen, terwijl het er juist op aan komt, dat zij gaat beseffen, dat niemand anders dan zijzelf door machtsuitoefening in het economische leven, verbetering in haar toestand kan brengen.

Waarom ook door de grote partijen met betrekking tot de volkshuisvesting weinig of niets zal worden gedaan? Och, de bezittende klasse kent heel andere zorgen. De arbeidersklasse kan van hen nog wat leren. Die andere zorgen zijn eigen belangen. En die eigen belangen worden bepaald door de internationale concurrentie-strijd. De Nederlandse bezittende klasse was en is steeds gedwongen die concurrentiestrijd tegen de bezittende klasse van andere landen te voeren. Die noodzaak is, als gevolg van de tweede wereldoorlog, nog reusachtig versterkt. Het economische leven van dit land heeft grote schade geleden, direct en indirect. De industrie is achterop geraakt en moest en moet opnieuw op de been worden geholpen. Afzetgebieden voor landbouw en nijverheid gingen verloren. De schuldenlast nam toe. En nog veel andere factoren werkten een economische ontwrichting in de hand. Nog altijd is de invoer veel groter dan de uitvoer. De

schulden nemen dus regelmatig toe en dit, terwijl er reeds zulke enorme verplichtingen aan het buitenland bestaan. Bovendien zal het Atlantisch-Pact belangrijke militaire uitgaven vorderen, zoals trouwens ook de Indonesische politiek doet.

Terwijl naast Nederland een groot aantal andere landen in gelijke omstandigheden verkeert en de concurrentiestrijd, de strijd om afzetgebied, ondanks alle mooie praatjes van samenwerking, feller dan ooit gestreden wordt, hangt als een zwarte wolk de dreigende crisis over de wereld. Niet, dat de grote massa der mensen in hun behoeften zijn verzadigd. Maar in de meer en meer geïndustrialiseerde wereld willen allen zo min mogelijk invoeren, zoveel mogelijk uitvoeren. Begrijpelijk, dat het kapitalistisch winstprincipe overal vast moet lopen.

En toch, ook Nederland zingt in dit kapitalistische koor mede. Zolang de arbeiders hier en elders niet zelf hun macht gaan gebruiken, zal dit zo blijven. De gehele economische politiek hier is er dan ook op gericht zo sterk mogelijk te staan in de concurrentiestrijd. Alle regeringsmaatregelen hebben dat ten doel. Ook de belastingpolitiek. Onlangs is door de regering een drietal wetsontwerpen ingediend met betrekking tot belastingverlaging. Juich niet te vroeg, Nederlandse arbeiders. Zij bedoelen niet je aandeel in de lasten te verlichten. Zij zijn er alle op gericht het bedrijfsleven te ontlasten en in het bijzonder dat der grote bedrijven. Verhoogde afschrijvingen op de bedrijfsinventarissen, langere termijn voor verliescompensatie en vrijstelling van een zeker bedrag aan rente van eigen kapitaal enz. Het argument is: bevordering van het herstel, vernieuwing en uitbreiding van het productie-apparaat. Alles, om de export te bevorderen; de z.g. betalingsbalans in evenwicht te brengen.

Onnodig te zeggen, dat in andere landen weer maatregelen worden genomen om daar de nadelige gevolgen voor de bezittende klasse te voorkomen. Maar wat niet onnodig is op te merken is, dat in de

Vervolg op pag. 2